

ВОДЗЫЎ

на аўтарэферат дысертациі Комара А.Ю. «Дынаміка структуры фітацэнозаў і прыросту дрэвастояў хваёвых лясоў, трансфармаваных у выніку асушальнай меліярацыі і наступнай дэградацыі асушальных сістэм (на прыкладзе заказніка «Налібоцкі»), прадстаўленай на саісканне вучонай ступені кандыдата біялагічных навук па спецыяльнасці 03.02.08 – экалогія

Аб актуальнасці тэмы дысертацийнага даследавання сведчыць той факт, што за перыяд 1960–1980-х гг. у Беларусі было асушана больш за 280 тыс. га лясоў. Актыўная гідралесамеліярацыя змянілася недастатковым доглядам за асушальнымі сеткамі, што ў сваю чаргу прывяло да паўторнага абваднення лясоў. Дэградацыя земляў і прыродных экасістэм у выніку парушэння экалагічнай раўнавагі і воднага балансу з'яўляеца адной з актуальных сучасных праблем ў Рэспубліцы Беларусь. Выяўленне асаблівасцяў дынамікі балотных і забалочаных хваёвых лясоў ва ўмовах дэградацыі асушальных сістэм дазволіць у будучым прагназаваць хуткасць аднаўлення экасістэм пасля парушэння асушальнай меліярацыі.

Вялікая навуковая значнасць атрыманых дысертантам вынікаў заключаецца ў tym, што ім упершыню выяўлены і апісаны асноўныя фактары фармавання хваёвых лясоў падчас дэградацыі асушальных сістэм; распрацавана схема трансфармацый хваёвых асушаных лясоў у залежнасці ад ступені асушэння і глыбіні тарфянога покладу; паказана залежнасць зніжэння радыяльнага прыросту дрэў у балотных і забалочаных хваёвых фітацэнозах пры пераасушэнні і яго дынаміка пры наступнай дэградацыі асушальных сістэм, а таксама удакладнены метады рэканструкцыі дынамікі балотных асушаных фітацэнозаў, заснаваныя на асаблівасцях радыяльнага прыросту дрэў.

Распрацаваная А.Ю. Комарам схема сукцэсіі меліярацыйна-вытворных хваёвых лясоў мае несумненнную практычную значнасць як навуковая аснова для больш дакладнага і эфектыўнага гаспадарчага выкарыстання асушаных меліярацыйна-вытворных хваёвых лясоў, навуковых аргументацій паўторнага забалочвання ці аднаўлення асушальнай сеткі. Вынікі дысертациі выкарыстаны ў праектнай і лесагаспадарчай дзейнасці Мінлясгаса, у навучальным працэсе у ВНУ.

Дысертацийная праца выканана на высокім навуковым узроўні, усе вынікі аргументаційныя і пацверджаны статыстычна. Дысертация адпавядае ўсім патрабаванням, якія прадъяўляюць да падобных даследаванняў, а Артур Юр'евіч Комар заслужоўвае прысуджэння вучонай ступені кандыдата біялагічных навук па спецыяльнасці 03.02.08 – экалогія.

Загадчык сектарам экалагічнай
ацэнкі пераўтварэння навакольнага асяроддзя
«НПЦ НАН Беларусі по біяресурсах»
кандыдат біялагічных навук
31.01.2025.

А.В. Дзерункоў

